

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА МОРСКО
ДЕЛО И РИБАРСТВО

ПРОГРАМА ЗА
МОРСКО ДЕЛО И
РИБАРСТВО

**ЗАДАНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА И
СЪДЪРЖАНИЕТО НА
ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА
ПРОГРАМА „МОРСКО ДЕЛО, РИБАРСТВО И
АКВАКУЛТУРИ“ 2021 – 2027 г.**

(съгласно чл.19а на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и чл. 86, ал.3 на Закона за опазване на околната среда)

Възложител: Министерство на земеделието, храните и горите

2021 г.

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ	6
II. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ	7
1. <i>Име, седалище и единен идентификационен номер на юридическото лице</i>	7
2. <i>Пълен пощенски адрес</i>	7
3. <i>Телефон, факс, E-mail</i>	7
III. ЗАДАНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА	8
1. <i>Описание на съдържанието на основните цели на ПМДРА 2021 – 2027 г. и връзка с други съотносими планове и програми</i>	8
1.1. <i>Основание за изготвяне на програмата</i>	8
1.2. <i>Специфични цели на ПМДРА 2021-2027 г. и предвидени дейности към тях</i>	9
1.3. <i>Алтернативи за ПМДРА 2021-2027 г.</i>	24
1.4. <i>Връзка на ПМДРА 2021-2027 г. с други съотносими планове, програми и стратегии</i>	24
2. <i>Текущо състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ПМДРА 2021-2027 г.</i>	26
2.1. <i>Текущо състояние на околната среда</i>	26
2.1.1. <i>Характеристика на климата и климатични изменения</i>	26
2.1.2. <i>Състояние на атмосферния въздух</i>	27
2.1.3. <i>Състояние на водите</i>	27
2.1.4. <i>Състояние на земните недра</i>	29
2.1.5. <i>Състояние на почвите и земеползването</i>	30
2.1.6. <i>Състояние на ландшафта</i>	30
2.1.7. <i>Състояние на биологичното разнообразие</i>	30
2.1.8. <i>Състояние на материалните активи</i>	32
2.1.9. <i>Културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство</i>	32
2.1.10. <i>Състояние по отношение на вредните физични фактори</i>	32
2.1.11. <i>Състояние и управление на отпадъците</i>	33
2.1.12. <i>Здравно състояние на населението</i>	33
2.2. <i>Евентуално развитие на околната среда без прилагането на ПМДРА 2021-2027 г.</i>	34
3. <i>Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати с реализацията на ПМДРА 2021-2027 г.</i>	34
4. <i>Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ПМДРА 2021-2027 г. включително отнасящите се до райони с особено екологично значение, като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие</i>	34

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

<i>5. Цели на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към ПМДРА 2021-2027 г. и начин, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание при изготвянето на програмата.....</i>	<i>35</i>
<i>6. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в т.ч. и трансгранични въздействия върху околната среда в други държави .....</i>	<i>35</i>
<i>7. Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на ПМДРА 2021-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве .....</i>	<i>35</i>
<i>8. Мотиви за избор на разгледаните алтернативи.....</i>	<i>36</i>
<i>9. Методи за извършване на екологичната оценка, използвана нормативна база и документи и трудности при събиране на необходимата за това информация.....</i>	<i>36</i>
<i>10. Мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на ПМДРА 2021-2027 г. ....</i>	<i>37</i>
<i>11. Заключение на екологичната оценка .....</i>	<i>37</i>
<i>12. Справка за резултатите от проведените консултации в процеса на изготвяне на ПМДРА 2021-2027 г. и извършване на екологичната оценка .....</i>	<i>38</i>
<i>13. Нетехническо резюме на екологичната оценка.....</i>	<i>38</i>
<i>14. Приложения към доклада за екологична оценка.....</i>	<i>38</i>

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ДЕО	Доклад за Екологична оценка
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЕФМДРА	Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури
ИАРА	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХГ	Министерство на земеделието, храните и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
ОПОР	Обща политика в областта на рибарството
ОСОИ	Обща среда за обмен на информация
ПГ	Парникови газове
ПМДРА	Програма „Морско дело, рибарство и аквакултури“
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
УО	Управляващ орган
ФПЧ	Фини прахови частици
ЦП	Цели на политиката

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица № 1	Специфични цели на ПМДРА 2021-2027 г. по приоритети и предвидени дейности към тях
--------------------	---

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за Екологична оценка (ДЕО) на Програма „Морско дело, рибарство и аквакултури” (ПМДРА) 2021-2027 г. е изготвено в рамките на процедурата по екологична оценка (ЕО), в изпълнение на изискванията на чл. 19а от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО). Заданието е съобразено с указанията в писмо на Министерство на околната среда и водите (МОСВ) с изх. № 04-00-2027/20.09.2021 г., с което министърът на околната среда и водите е определил да се извърши задължителна екологична оценка на проекта на ПМДРА 2021-2027 г.

Съгласно чл. 19, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 от Наредбата за ЕО, през различните фази на подготовка на проекта на ПМДРА 2021-2027 г. и ЕО, Възложителят ще проведе консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които могат да бъдат засегнати от реализирането на програмата, с цел получаване и съобразяване на техните становища и бележки, по схема, която е изготвена като отделен документ.

Съгласно чл.19а от Наредбата за ЕО, се изготвя и настоящото Задание за определяне на обхвата и съдържанието на ДЕО. Заданието се предоставя за консултации на:

- Министерство на околната среда и водите (МОСВ);
- Министерство на здравеопазването (МЗ);
- Представителите в състава на Тематичната работна група за разработване на ПМДРА 2021-2027 г.;
- Регионалните инспекции по околна среда и води (РИОСВ) (15 на брой, в т.ч. София, Враца, Монтана, Русе, Плевен, Шумен, Варна, Бургас, Смолян, Хасково, Стара Загора, Пазарджик, Пловдив, Благоевград и Велико Търново);
- Басейновите дирекции за управление на водите (БДУВ) (4 на брой, в т.ч. Дунавски район, Черноморски район, Източнобеломорски район и Западнобеломорски район);
- Обществеността.

Получените в резултат на консултациите по Заданието становища ще бъдат съобразени при изготвяне на ДЕО на ПМДРА 2021-2027 г.

II. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

1. Име, седалище и единен идентификационен номер на юридическото лице

Министерство на земеделието, храните и горите

Министър: проф. д-р Христо Бозуков

2. Пълен пощенски адрес

Министерство на земеделието, храните и горите, гр. София, бул. Христо Ботев №

55

3. Телефон, факс, E-mail

Тел.: (02) 985 11 383; (02) 985 11 384; Факс: 02/981 79 55; E-mail: minister@mzh.government.bg

III. ЗАДАНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА

Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на ДЕО е изготвено при съобразяване на изискванията на чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и указанията в писмо на МОСВ с изх. № 04-00-2027/20.09.2021 г.

Докладът за екологична оценка (ДЕО) ще бъде изготвен в следните обхват и съдържание:

1. Описание на съдържанието на основните цели на ПМДРА 2021 – 2027 г. и връзка с други съотносими планове и програми

1.1. Основание за изготвяне на програмата

Европейският фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА) представлява един от петте европейски структурни и инвестиционни фонда, които се допълват взаимно и имат за цел насърчаване на растежа и заетостта в Европа. Създаден е с Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004.

С фонда се:

- помага на рибарите при прехода към устойчиво рибарство;
- подкрепят крайбрежните общности при диверсифицирането на тяхната икономика;
- финансират проекти, чрез които се създават нови работни места и се подобрява качеството на живот по европейското крайбрежие;
- улеснява достъпът до финансиране.

Програма „Морско дело, рибарство и аквакултури“ 2021-2027 ще използва средствата от ЕФМДРА, за да предостави подпомагане, с което да отговори на основните предизвикателства пред сектор „Рибарство“ през програмен период 2021-2027 г.. Основните предизвикателства са тясно свързани със спецификите на Черноморския басейн, природната, социалната и икономическата ситуация в Република България.

ПМДРА се изготвя в пряк отговор на призива на Европейската Комисия за трансформиране на ЕС към общество с модерна и ресурсно ефективна, отговорна икономика с постигнати нулеви нетни емисии до 2050 г., повдигнат в Стратегията за „Справедлив преход“ към нисковъглеродна икономика и Съобщението за Европейския зелен пакт.

Чрез предвидените сфери на подпомагане ПМДРА ще допринесе за изпълнението на важни европейски стратегически документи като стратегиите за „Зеления пакт“, „От фермата до трапезата“, „Син растеж“ и „Стратегията за биологичното разнообразие“.

През програмен период 2021-2027 г ПМДРА ще изпълнява две от целите на политиката на ЕК (ЦП):

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

- ЦП 2 „По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска“ и
- ЦП 5 „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

1.2. Специфични цели на ПМДРА 2021-2027 г. и предвидени дейности към тях

С оглед да изпълни целите на политиката на ЕК, УО на ПМДРА (Министерство на земеделието, храните и горите) ще предостави финансиране по всички приоритети от ЕФМДРА:

- Приоритет 1: „Насърчаване на устойчивото рибарство и опазването на водните биологични ресурси“;
- Приоритет 2: „Насърчаване на устойчивите дейности, свързани с аквакултурите, и на преработването и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури“;
- Приоритет 3: „Създаване на предпоставки за растеж на устойчивата синя икономика и стимулиране на развитието на общностите, занимаващи се с рибарство и аквакултури, в крайбрежните и вътрешните райони“;
- Приоритет 4: „Повишаване на ефективността на международното управление на океаните и създаване на предпоставки за безопасността, сигурността, чистотата и устойчивото стопанисване на моретата и океаните“.

В Таблица № 1 са представени специфичните цели на ПМДРА 2021-2027 г. по приоритети и предвидените допустими дейности към тях

Таблица № 1 Специфични цели на ПМДРА 2021-2027 г. по приоритети и предвидени дейности към тях

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
<p>Приоритет 1: „Насърчаване на устойчивото рибарство и опазването на водните биологични ресурси”.</p>	<p>СЦ 1.1: Укрепване на икономически, социално и екологично устойчиви риболовни дейности.</p>	<p>По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Операции за подобряване на здравето, безопасността и условията на труд на борда на риболовните кораби и операции за добавяне на стойност и диверсификация <p>Съгласно констатираните изводи от Анализа на регионалния морски басейн, капацитетът на риболовния сектор и по-специално дребномащабният крайбрежен риболов е ограничен по отношение на човешкия капитал (трудности при привличането на млади хора, липса на достъп до подходящо образование, условия на труд, правила за безопасност на борда), инвестиции и иновации. Тази дейност ще допринесе за постигането на специфичната цел чрез инвестиции в оборудване за безопасност / условия на труд на борда на кораба. Ще се инвестира и в оборудване за производство на борда, диверсификация в дейности, които не включват риболов, аквакултури или иновации, както и в съоръжения за използване на нежелан улов, във връзка с въведеното задължение за разтоварване. Особен акцент ще се постави на дребномащабния крайбрежен риболов и специфичните му нужди. Дейностите, ще допринесат за повишаването на добавената стойност или качеството на уловената риба и ще спомогнат за защита и опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите. Добавена стойност може да бъде създадена като се диверсифицират традиционните риболовни дейности (например малки круизи, транспорт, природно и културно наследство, пескатуризм, утвърждаване на марката „Черноморска кухня“).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Първо придобиване на риболовен кораб <p>Първото придобиване на риболовен кораб ще допринесе за привличането на млади хора в риболова и за запазване на знанието и приемственост между поколенията.</p>

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<ul style="list-style-type: none"> Модернизация на пристанища и изграждане на лодкостоянки <p>Ще се инвестира във физическа инфраструктура в съществуващите риболовни пристанища и изграждане на лодкостоянки и в съоръжения за използване на нежелан улов, с цел да се повиши качеството, контрола и проследяемостта на разтоварваните на сушата продукти, да се подобри енергийната ефективност, да се подпомогне опазването на околната среда и да се подобрят безопасността и условията на труд, включително инвестиции в съоръжения за събиране на отпадъци и на морски отпадъци. Необходимо е и да се инвестира в инфраструктура за управление на отпадъците и отпадъчните води, пристанищни съоръжения прием на отпадъци.</p>
	<p>СЦ 1.2: Повишаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на CO₂</p>	<p>По тази специфична цел са предвидени за изпълнение дейности, свързани с подмяна или обновяване на основен или допълнителен двигател.</p> <p>Във връзка с набора от политики, определени от Европейския зелен пакт, се налага трансформация на икономиката на ЕС, за постигане на по-устойчиво бъдеще. Ролята на рибарството в тази амбициозна задача е свързана с използването на риболовни техники и оборудване, които позволяват упражняването на риболовната дейност да се извърши за най-кратък период, да води до оптимален улов и да има минимално отрицателно въздействие върху околната среда. За да се постигне тази специфична цел ще се предостави подпомагане по член 16а за подмяна на двигателя на риболовния кораб.</p> <p>Подпомагането се отпуска само за кораби с обща дължина до 24 метра, които отговарят на условията на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за Европейски фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета.</p>
	<p>СЦ 1.3: Насърчаване на адаптирането на риболовния капацитет към възможностите за</p>	<p>По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните групи дейности, свързани с компенсации за:</p> <ul style="list-style-type: none"> Окончателно преустановяване на риболовни дейности

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
	<p>риболов и допринасяне за постигането на справедлив жизнен стандарт в случай на дадено временно преустановяване на риболовните дейности</p>	<p>Тази дейност ще допринесе за адаптирането на риболовния флот към рибните запаси. Целта е да се постигне балансиран флот, който да експлоатира устойчиво наличните ресурси.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Временно преустановяване на риболовни дейности <p>Подкрепата за временно преустановяване съдейства за подкрепа на операторите, които търпят загуби вследствие на принудително спиране на риболова от консервационни мерки и здравословни кризи, включително пандемията от COVID-19. Дейността ще допринесе за постигането на справедлив жизнен стандарт на рибарската общност чрез въвеждането на компенсации. При формирането на методиката за изчисляване на компенсацията, особена тежест ще се даде на риболовните кораби до 12 метра с цел да се осигури специална подкрепа за дребномащабния крайбрежен риболов.</p>
	<p>СЦ 1.4: Насърчаване на ефективен контрол в областта на рибарството и на надеждни данни за вземането на решения, основани на знанието</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрол и правоприлагане <p>Отговорност на държавите-членки е да наблюдават и контролират всички риболовни дейности, попадащи в обхвата на ОПОР, и да гарантират, че всички улови се отчитат точно. В този смисъл България носи отговорност и за разследване и санкциониране на нарушения на правилата на ОПОР. Въпреки че традиционните средства за контрол като патрулни кораби, самолети за наблюдение, оборудване за измерване и претегляне все още са от съществено значение, те трябва да бъдат допълнени с подобро и модернизирано управление на данните и технология за мониторинг на риболова, за да се справят ефективно с незаконния, недеklarиран и нерегулиран (ННН) риболов и да постигнат целите на ОПОР. Ще се вземат предвид и препоръките, отправени в Анализа на регионалния морски басейн. Нови технологии могат да бъдат използвани за подобряване на: проверки на задължението за разтоварване; управление на данни и докладване; управление на риска; наблюдение на морето и вътрешните води и мониторинг върху дребномащабния флот. Тъй като управлението на</p>

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<p>данните и технологията за наблюдение на риболова стават все по-усъвършенствани, ще има все по-голяма нужда от експертни познания и развитие на необходимите човешки ресурси и знания, за да се възползват от новите и иновативни технологии за мониторинг върху риболова. Следователно инвестициите в хардуер и софтуер трябва да се комбинират с ноу-хау на всички етапи на инвестиционните проекти (разработване, внедряване и поддръжка).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Събиране и обработване на данни за управление на рибарството и аквакултурите и за научни цели <p>Събирането на научни данни от държавите-членки (технически, биологични, икономически и социални) съгласно Рамката за събиране на данни като цяло се подобри през годините по отношение на обхвата и качеството. Резултатите включват по-точен и задълбочен анализ на социално-икономическото състояние на флота и подкрепят предоставянето на по-надеждна информация относно рибните запаси. Правилата за събиране на данни включват по-специално засилена регионална координация и подобряване на методите и плановете за вземане на проби, по-специално за събиране на повече и по-добри данни за изхвърляния и нежелан улов в търговския риболов, за случаен прилов на чувствителни видове и за любителски и дребномащабен риболов. В това отношение все още са необходими ефективни и подходящи за целта системи за наблюдение на въздействието на риболова върху защитени и застрашени видове, докато същественото изменение на схемите на базата данни или въвеждането на нови регионални бази данни може да предполага допълнителни промени.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Специфично оборудване на риболовния кораб, дейности и иновации, целящи опазването на околната среда и на биоразнообразието <p>Европейската комисия прие Европейския зелен пакт, която има за цел да превърне ЕС в справедливо и проспериращо общество, с модерна,</p>
	<p>СЦ 1.5: Допринасяне за опазването и възстановяването на водните екосистеми</p>	

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<p>ефективно и ефективно конкурентна икономика, с нисък въглероден отпечатък и енергонезвисина икономика. Стратегията за биологичното разнообразие е централен елемент от плана за възстановяване на ЕС, от решаващо значение за предотвратяване и изграждане на устойчивост към бъдещи огнища и осигуряване на незабавни бизнес и инвестиционни възможности за възстановяване на икономиката на ЕС. Стратегията има за цел също така да направи фокуса върху биологичното разнообразие неразделна част от общата стратегия на ЕС за икономически растеж. Пред България като пълноправна държава-членка са поставени дългосрочни стратегически цели, за които допринася и трансформацията на риболовния сектор чрез селективност на уредите, нисковъглероден риболов, въвеждане на иновации и постигане на добро състояние на околната среда. Както всички икономически сектори, риболовната индустрия ще трябва да намали своите емисии на въглерод. Ускоряването на енергийната ефективност на рибарството, насърчаването на прилагането на нисковъглеродни техники за риболов, стимулирането на използването на нисковъглеродни горива ще се постигне на първо място чрез инвестиции в научни изследвания и иновации в проектирането на технологии и кораби с нулеви въглеродни емисии. Подкрепата на научните изследвания и иновациите в синята икономика е от ключово значение за отключването на местния потенциал за растеж и стимулиране на трансфера на знания „от лабораториите до пазара“. Секторите надолу по веригата - риболовни пристанища, съоръженията за преработка на риба, транспорт и търговия на дребно - също трябва да увеличат своята енергийна ефективност, като преминат към възобновяеми енергийни източници или инвестират в енергийно ефективни инсталации за намаляване на въглеродните емисии. Чрез нисковъглеродния си отпечатък и екосистемните услуги аквакултурата има потенциала да облекчи натиска върху околната среда при</p>

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<p>производството на храни от сушата и морските ресурси. Предвиждат се операции за компенсации пасивно събиране на морски отпадъци, както и операции за активно почистване на водоемите. Ще се работи в насока за: повишаване на осведомеността сред публичните власти и гражданите относно морската среда и въздействието на човешките дейности върху морската екосистема чрез кампании; провеждане на образователни дейности за опазване на морската околна среда от ранна детска възраст; насърчаване на практиката за събиране и рециклиране на морски отпадъци, при условие че те са екологосъобразни и регионално координирани.</p> <p>Съобразно не само с европейските стратегически цели, но и с националната специфика е разработена Национална приоритетна рамка за действие за Натура 2000. Част от формулирания набор от приоритети в рамката е включена в настоящия тип действия като операции за подобряване на природозащитното състояние на видовете и природните местообитания.</p>
<p>Приоритет 2: „Насърчаване на устойчивите дейности, свързани с аквакултурите, и на преработването и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури“</p>	<p>СЦ 2.1: Насърчаване на устойчиви и икономически жизнеспособни дейности, свързани с аквакултурите, в съответствие с член 34, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1380/2013</p>	<p>По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности, свързани с (1) продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите (2) аквакултури, осигуряващи екологични услуги и (3) преминаване към биологични аквакултури.</p> <p>1. Дейностите по продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите включват инвестиции:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за развитие на устойчиви аквакултурни производства с ниско влияние върху околната среда чрез реконструкция и модернизация на техническите съоръжения, вкл. дейности свързани с енергийна ефективност и многократно използване на водата с пречистване и аериране и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, включително за защита на здравето на животните и хуманното отношение към тях в контекста на аквакултурите в съответствие с

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<p>Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) № 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета;</p> <ul style="list-style-type: none"> • за диверсификация на производството на аквакултури чрез развитие на допълнителни дейности в зоните около водоемите и стопанствата за риболовен туризъм, свързани с аквакултурите екологични услуги или образователни дейности в областта на аквакултурите; • за диверсифициране на аквакултурите чрез отглеждане на нови видове риба; • за добавяне на стойност към производството на аквакултури, вкл. чрез извършване на първична обработка на произведената продукция за подобряване на търговския вид; • за повишаване на знанията, уменията и изграждане на капацитет на заетите в аквакултурния сектор; • които водят до нови или подобрени продукти, нови или подобрени процеси или нови или подобрени управленски и организационни системи, които могат да включват: <ul style="list-style-type: none"> - диверсификация на марикултурите с цел намаляване на риболовния натиск върху тях (калкан и други черноморски видове). Пилотни проекти; - разработване на нови и/или прилагане на нови за България технически решения и иновации по отношение на производствените съоръжения и оборудване и мониторинг на места, подходящи за аквакултури; - решаване на технологични проблеми, свързани с видове, които са перспективни за отглеждане и развъждане като обект на аквакултурите и/или оптимизиране на интензивното отглеждане на ценни видове аквакултури; - подобряване и оптимизиране на използваните фуражи при производството на аквакултури;

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<ul style="list-style-type: none"> - подобряване на здравният статус на аквакултурите; - и други, свързани с нови или подобрени продукти, нови или подобрени процеси или нови или подобрени управленски и организационни системи. <p>2. Дейностите по аквакултури, осигуряващи екологични услуги включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прилагане на методи за производство на аквакултури, съвместими със специфичните нужди на околната среда и обект на специфични изисквания за управление, произтичащи от защитените зони от мрежата Натура 2000; • непродуктивни инвестиции в аквакултурните стопанства, свързани с прилагане на преки консервационни действия в защитените зони от мрежата Натура 2000, както и извън тях за ограничаване на конфликта между рибоядните животни и птици и аквакултурите обект на отглеждане, като устройства за прогонване на птици, защитни мрежи и др. <p>3. Дейностите по преминаване към биологични аквакултури включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подобряване на състоянието на типове природни местообитания и видове чрез преминаване към биологични аквакултури, включително в зоните по Натура 2000; • подпомагане производството на биологични продукти от аквакултури в страната; • сертифициране на ферми за биологично отглеждане на риба в България и подпомагане в процеса на преминаване към биологични аквакултури.

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
	<p>СЦ 2.2: Развитие на конкурентни, прозрачни и стабилни пазари за продукти от риболов и аквакултури, както и преработването на тези продукти, в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 и Регламент (ЕС) № 1379/2013</p>	<p>По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности, свързани с (1) преработка на продукти от риболов и аквакултури, (2) предлагане на пазара и (3) планове за производство и предлагане на пазара.</p> <p>1. Дейностите по преработка на продукти от риболов и аквакултури включват инвестиции за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • преработка на продукти от риболов и аквакултури; • увеличаване на продуктите от преработка с идентифицирани пазарни нужди; • мерки за преодоляване на конкуренцията от нискобюджетен внос на преработени рибни продукти; • увеличаване преработката на български суровини, които максимално оползотворяват националния улов и производство от аквакултури; • подобряване на енергийната ефективност с цел намаляване на вредното влияние върху околната среда и намаляване на себестойността на разходите; • подобряване оползотворяването на страничните продукти от преработка; • повишаване на знанията, уменията и изграждане на капацитет на заетите в преработвателния сектор; • дейности, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд; • дейности, които водят до нови или подобрени продукти, нови или подобрени процеси или нови или подобрени управленски и организационни системи. <p>2. Дейностите по предлагане на пазара включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • промотиране на аквакултурите, като алтернатива за опазване на

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<p>естествените ресурси, застрашени от изчезване, включително прилагане на комуникационна кампания за устойчиви аквакултури на ЕС;</p> <ul style="list-style-type: none"> • популяризиране на местни продукти от риболов, аквакултури и преработка с цел нарастване на консумацията в страната; • развитие на директна продажба на риба и рибни продукти чрез обособени щандове, чрез он-лайн магазини, мобилни магазини, фермерски пазари и др.; • стимулиране на износа на риба и рибни продукти на българска продукция чрез участие и организация на изложения и разработване и прилагане на маркетингови стратегии; • мерки за преодоляване на конкуренцията от нискобюджетен внос на преработени рибни продукти, чрез промотиране на български преработени продукти и изготвяне на маркетингови стратегии; • създаване на организации на производители на продукти от риболов и на продукти от аквакултури, асоциации на организации на производители и междубраншови организации в сектора на рибарството. <p>3. Дейностите свързани с планове за производство и предлагане на пазара включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изготвяне и изпълнение на плановете за производство и предлагане на пазара на организации на производители и асоциации на организации на производители; • изпълнение на програмата за производство за видовете, подлежащи на улов или отглеждане; • изпълнение на пазарна стратегия за осигуряване на съответствие с пазарните изисквания; • изпълнение на мерките за постигане на целите, определени в чл. 7 от Регламент (ЕС) № 1379/2013;

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
<p>Приоритет 3: „Създаване на предпоставки за растеж на устойчивата синя икономика и стимулиране на развитието на общностите, занимаващи се с рибарство и аквакултури, крайбрежните и вътрешните райони“</p>	<p>СЦ 3.1: Развитие на общностите, занимаващи се с рибарство и аквакултури, в крайбрежните и вътрешните райони</p>	<ul style="list-style-type: none"> • запазване на завоюваните пазари и разширяването им чрез участие и организация на изложения и разработване и прилагане на маркетингови стратегии. <p>По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности, свързани с (1) изграждане на капацитет и подготвителни действия в подкрепа на разработването и бъдещото изпълнение на стратегиите и (2) изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие.</p> <p>За целите на подпомагането по линия на ЕФМДРА стратегиите за водено от общностите местно развитие трябва да гарантират, че местните общности, занимаващи се с рибарство или аквакултури, използват по-пълноценно своите възможности, предлагани от устойчивата синя икономика, превръщайки ги в основа за развитието на екологичните, културните, социалните и човешките ресурси. Стратегиите могат да са от такива, които са съсредоточени върху рибарството, до по-широки стратегии, насочени към диверсификация на районите за рибарство/местните общности.</p> <p>1. Дейностите по изграждане на капацитет и подготвителни действия в подкрепа на разработването и бъдещото изпълнение на стратегиите включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • учредяване на местно партньорство, когато такова не е вече учредено; • популяризиране на подхода Водено от общностите местно развитие (ВОМР) и процеса на разработване на стратегия за ВОМР; • обучение на местни лидери и заинтересовани страни; • проучвания и анализи на територията; • подготовка/разработване на стратегия за ВОМР, включително консултиране на местната общност във връзка с подготовката на

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<p>стратегията;</p> <ul style="list-style-type: none"> • координация на изпълнението на подготвителните дейности. <p>2. Дейностите по изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изпълнението на операции, избрани в рамките на стратегията за местно развитие (за насърчаване на диверсификацията в местните общности, за насърчаване на икономически, човешки, социални и културни ценности, за подобряване на опазването на околната среда и оползотворяване на възможностите на местните общности, за добавяне на стойност и насърчаване на иновациите на всички етапи от веригата за доставка на продукти от риболов и аквакултури и др.); • подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество; • управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране. <p>Подпомагането, свързано с управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране не може да надвишава 25 % от общия размер на публичния принос по стратегията.</p>
<p>Приоритет 4: „Повишаване ефективността на международното управление на океаните и създаване на предпоставки за безопасността, сигурността, чистотата и устойчивото</p>	<p>на на морската среда, морското наблюдение и/или сътрудничеството по отношение на функциите по брегова охрана</p>	<p>По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности, свързани с (1) морско наблюдение; (2) мониторинг на ефекта от изпълнените мерки за подобряване на състоянието на видовете и природните местообитания; (3) подобряване на природозащитното състояние на морски типове природни местообитания чрез разработване на планове за управление на риболовните дейности в мрежата от морски защитени зони; (4) развитие и внедряване на ново знание, което намалява въздействието от риболова върху морските типове природни местообитания и популациите на типичните видове; (5) подобряване на</p>

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
<p>стопанисване на моретата и океаните“</p>		<p>природозащитното състояние на морските бозайници чрез намаляване на негативните взаимодействия между китоподобните и рибарството; и (б) повишаване на капацитета на отговорните държавни институции за осъществяване на наблюдение и ефективен контрол върху антропогенни дейности, които представляват заплаха за морските китоподобни.</p> <p>1. Дейностите по морско наблюдение включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • надграждане на системите, изградени през предходния програмен период по разработване на съвместна система за обмен на информация в реално време със съответните нива на достъп, която да се ползва от органите, ангажирани с морското наблюдение (InBulMarS), целейки интегриране на национално ниво на информация, която вече е обект на събиране, обработване и съхранение като например: <ul style="list-style-type: none"> - актуалната метеорологична обстановка в региона на Черно море; - предварителни данни за корабите, които се очаква да посетят българските морски пристанища; - други системи за наблюдение на корабния трафик. • възможност за обмен на данни с други държави-членки на ЕС. <p>2. Дейностите по подобряване на природозащитното състояние на морски типове природни местообитания чрез разработване на планове за управление на риболовните дейности в мрежата от морски защитени зони включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оценка на натиска от риболовни дейности и аквакултури в зоните; • оценка на въздействието от риболовни дейности и аквакултури върху състоянието на импактни местообитания.

Приоритет на ЕФМДРА	Специфична цел на ПМДРА 2021-2027 г.	Предвидени дейности:
		<ul style="list-style-type: none"> • анализ на икономическото значение на зоните за сектора; • анализ на съществуващите риболовни регулации и мерки, ефективност, изпълнение и спазване; • изготвяне на програма от мерки за намаляване на натиска от риболовните дейности и компенсаторни мерки за сектора; • изготвяне на план за действие за прилагане на програмата от мерки; <p>консултации със заинтересованите лица.</p>
	Техническа помощ	<p>С оглед улесняване на ефективното и ефикасно изпълнение на политиките на ЕФМДРА, хоризонталната техническа помощ ще подкрепя координирано и допълващо инвестициите в 3 основни направления:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на административния капацитет на органите, отговорни за координацията, управлението, отчитането и одита на средствата и на бенефициерите; • Укрепване на стратегическата координация, програмиране (включително разпространение на информация), планиране, изпълнение, мониторинг, оценка и контрол на политиката на ЕФМДРА в рамките на нейното финансиране; • Подобряване на средата за изпълнение чрез по-нататъшно рационализиране на правилата и процедурите за управление на ЕФМДРА и минимизиране на административната тежест.

1.3. Алтернативи за ПМДРА 2021-2027 г.

Предоставеният от Възложителя проект на ПМДРА 2021-2027 г. не съдържа алтернативи.

В ДЕО ще бъде направено подробно разглеждане на наличните към момента на изготвянето му алтернативи, в т.ч. „нулевата алтернатива“, ако такива бъдат предвидени в следващи етапи на изготвяне на ПМДРА 2021-2027 г.

1.4. Връзка на ПМДРА 2021-2027 г. с други съотносими планове, програми и стратегии

В подточката ще бъде анализирана връзката и съотносимостта на проекта на ПМДРА 2021 – 2027 г. с други планове, програми и стратегии на европейско и национално ниво:

ПМДРА 2021 – 2027 г. има връзка със следните планове, програми и стратегии на международно, в т.ч. европейско, и национално ниво:

А. Международни стратегически документи:

- *Обща политика в областта на рибарството (ОПОР)*
- *Програмата за устойчиво развитие за периода до 2030 г. на Организацията на обединените нации (ООН) „Да преобразим света“*
- *Европейска зелена сделка/Европейски зелен пакт*
- *Предложение за Решение на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околна среда до 2030 г.*
- *Съобщение на Европейската комисия „Път към здравословна планета за всички. План за действие на ЕС: Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“ (СОМ(2021)400*
- *Съобщение на Европейската комисия „Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г.: Изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването на Европа“ (СОМ(2021)350)*
- *Съобщение на Европейската комисия: „Изграждане на устойчива към климатичните изменения Европа – новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“ (СОМ(2021)82)*
- *Съобщение на Европейската комисия „Чиста планета за всички. Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“ (СОМ(2018)773)*
- *Съобщение на Европейската комисия: Нов план за действие относно кръговата икономика – За по-чиста и по конкурентоспособна Европа;*
- *Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г.*
- *Стратегия „От фермата до трапезата“/Стратегия на ЕС за устойчиви хранителни вериги*
- *Стратегия „Син растеж“*
- *Общ дневен ред за Черно море/Обща морска програма в Черно море*
- *Стратегическа програма за изследвания и иновации в Черно море*
- *Паневропейски план за действие за есетрите*

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

- Стратегия на ЕС за Дунавския регион
- Технически насоки за прилагане на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост
- Технически насоки за климатична устойчивост на инфраструктурните проекти в периода 2021-2027 г.

Б. Национални стратегически, планови и други документи:

- Програма за морско дело и рибарство 2014-2020 г.
- Проект на Споразумение за партньорство за програмен период 2021-2027 г.
- Национална програма за развитие на България 2030 г.
- Национален план за възстановяване и устойчивост (проект - версия 1.3 от 20.07.2021 г.)
- Многогодишен национален стратегически план за аквакултурите в България (2021-2027 г.), вариант от 04.11.2020 г.
- План за действие за есетровите риби в българските акватории на р. Дунав и Черно море (Институт по зоология при БАН., 2004)
- Морска стратегия на Република България с Програма от мерки с период на действие 2016-2021 г. и за 2022-2027 г.
- Стратегически план за действие за опазване на околната среда и възстановяване на Черно море
- Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г. (проект, четвърта версия, ноември 2020 г.)
- Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.
- Планове за управление на речните басейни за периода 2016-2021 г. и за периода 2022-2027 г.
- Планове за управление на риска от наводнения за периода 2016-2021 г. и Предварителни оценки на риска от наводнения за периода 2022-2027 г.
- Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.
- Национален план за опазване на най-значимите влажни зони в България 2013-2022 г.
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България и План за действия към нея в краткосрочна (2013 – 2015 г.), средносрочна (2016 – 2021 г.) и дългосрочна (2022 – 2037 г.) перспектива
- Стратегия и план за действие за прехода към кръгова икономика на Република България за периода 2021 – 2027 г. (проект)
- Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за Натура 2000 за периода 2021-2027 г. в България (работна версия)
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие
- Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. (одобрен от МС, февруари, 2020 г.)
- Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г.
- Други.

В ДЕО ще бъде направен анализ на съответствието и избягване на противоречия на предвижданията на ПМДРА 2021-2027 г. със съотносимите планове, програми и стратегии, в т.ч. и с такива, предложени за разглеждане от заинтересованите страни в резултат на консултациите по настоящото Задание.

2. Текущо състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ПМДРА 2021-2027 г.

2.1. Текущо състояние на околната среда

Текущото състояние на околната среда в страната ще бъде разгледано, анализирано и оценено в ДЕО по отношение на всеки компонент и фактор на средата, в т.ч. по отношение на населението и човешкото здраве. За целта на Заданието е представена само основна/резюмирана информация за състоянието на околната среда в страната.

2.1.1. Характеристика на климата и климатични изменения

Климатът се формира под влиянието на комплекс от фактори - географски (географско положение и релеф), радиационни (слънчева радиация) и циркуляционни (атмосферна циркулация и циклонална дейност).

Съгласно климатичното райониране на България (Станев и др., 1991), страната се разделя на две климатични области - Европейско-континентална и Континентално-средиземноморска, които от своя страна се разделят на по две подобласти – Умереноконтинентална и Преходноконтинентална и Черноморска и Южнобългарска.

Климатичното райониране е направено при отчитане на следните основни фактори: географска ширина, характер на релефа, положение спрямо големите водни басейни и обща атмосферна циркулация.

Климатичните елементи валежи, температура и изпарение пряко влияят върху речния отток, което се отразява върху сектор „Рибарство“. Различните прогнозни сценарии за климатични промени оказват влияние в различна степен, но във всички случаи това влияние се оценява като неблагоприятно. Единно е становището, че страната попада в зона на засушаване. Намалява общото количество на валежите и речният отток, особено чувствително изразено в Черноморския район.

Като страна по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (РКОНИК), България има задължението да провежда ежегодни инвентаризации на емисиите на парникови газове по източници и поглътители, съгласно утвърдена от РКОНИК методология. Инвентаризациите обхващат емисиите на основните парникови газове: въглероден диоксид (CO₂), метан (CH₄), диазотен оксид (N₂O), хидрофлуоркарбони (HFCs), перфлуоркарбони (PFCs) и серен хексафлуорид (SF₆), както и предшественици (прекурсори) на парниковите газове (NO_x, CO и NMVOC) и серен диоксид (SO₂).

За периода 1988–2019 г., емисиите на основните парникови газове имат тенденция към намаляване. През 2019 г. са емитирани общи емисии на ПГ — 55 955,28 Gg CO₂-екв. Или 48,74% от емисиите през базовата година (1988). Сектор „Рибарство“ не е сред основните и значими източници на емисии на ПГ.

Предвид, че една от специфичните цели на ПМДРА 2021-2027 г. е „**Повишаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на CO₂**“, в Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно, като ще бъде предоставена информация за текущото състояние и климатичните особености на климатичните области и подобласти, в които попада Република България;

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

състоянието и тенденциите в изменението на климата; нивата на емисиите на парниковите газове.

2.1.2. Състояние на атмосферния въздух

За детайлна оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) се използва индикатор, представящ националните емисии на вредни вещества във въздуха, изчислени по „Единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха” за 11 групи източници на емисии (сектора) и обхваща следните вещества:

- серни оксиди (SO_x);
- азотни оксиди (NO_x);
- неметанови летливи органични съединения (NMVOC);
- амоняк (NH₃);
- въглероден оксид (CO);
- тежки метали (живак - Hg, кадмий – Cd, олово – Pb);
- полициклични ароматни въглеводороди (ПАХ);
- диоксини и фурани (DIOX);
- фини прахови частици (ФПЧ₁₀);
- специфични замърсители.

Съгласно данни от Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България за 2019 г., топлоелектрическите централи (вкл. рафинерии) са най-големият източник на серен диоксид – 46% от общото емитирано в страната количество. Основните източници на азотни оксиди са пътният транспорт - 43%, топлоелектрическите централи (вкл. рафинерии) - 16%, друг транспорт - 13% и селско стопанство (най-голям дял има използването на неорганични азотни торове) – 16%. Селското стопанство емитира 87% от общото количество амоняк. Основен антропогенен източник на NMVOC е битовото изгаряне - 26% от общото емитирано количество за страната. Друг основен източник са използваните разтворители - 20%. Битовото отопление е основен източник на фини прахови частици с 54% емисии от общото количество ФПЧ₁₀ и 77% от ФПЧ_{2.5}, изхвърляни в атмосферата. Другите източници на ФПЧ₁₀ са горивните процеси в индустрията и селското стопанство. За ФПЧ_{2.5} другите основни източници са пътният транспорт и горивните процеси в индустрията – по 7%.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно, като ще бъдат представени и анализирани данните за емисии на вредни вещества в атмосферния въздух по групи източници.

2.1.3. Състояние на водите

Водните ресурси в България се формират предимно от външен приток и са неравномерно разпределени както по количество, така и по качество. Наличните водни ресурси се определят от климатичните условия, геоморфологията, земеползването и трансграничните водни потоци. Дължината на течащите води у нас е 20 231 km, а водната повърхност е около 150 km². Основната част от речния отток (81.3%) се формира в зоната на планините и хълмистите части на страната. В най-североизточните части на България липсват течащи води. Поради малката, и при това със сложен релеф, територия на България реките са сравнително къси, с неголеми водосборни басейни и следователно не много пълноводни. Всички реки в Северна България имат пролетно-лятно пълноводие, а реките в Южна България и по Черноморското крайбрежие зимно - ранно пролетно пълноводие.

България се отличава с относително значими пресни водни ресурси в сравнение с други европейски страни. През 2019 г. пресните водни ресурси на България се оценяват

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

на 84 869,70 млн. m³, или с 0.15 % по-малко спрямо средномногогодишния обем (100 364,00 млн. m³, 1981-2019 г.). Намалването се дължи на по-малкия вътрешен отток, но е толкова значимо, порди намаления приток от р. Дунав, който представлява 86,10 % от възобновимите пресни ресурси на страната. Съществен спад се наблюдава при вътрешния отток - 28 %.

Водните обекти в които може да се осъществява отглеждане на риби и други водни организми у нас са: териториалните крайбрежни води на Черно море и изкуствени водни басейни - малки, средни и големи язовири, и специализирани басейнови стопанства, изградени във вътрешността на страната. Общата водна площ, включваща и вътрешните водоеми на страната, която се използва за аквакултура е 55 362.5 dka, считана към средата на 2013 г., съгласно данни от информационно статистическата система на ИАРА.

2.1.3.1. Състояние на повърхностните води

Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) от второ поколение показват, че близо една трета от всички повърхностни водни обекти (297 от общо 955.31%) отговарят на набеязаната цел "добър екологичен статус на водните тела". Въпреки това съществуват значителни разлики, вариращи между 41% в Дунавски речен басейн и едва 5% в Черноморски район. На национално равнище 34% от повърхностните водни тела имат добро химично състояние. Във водата на Варненския залив фитопланктонът, макрозообентосът и зоопланктонът са в лошо състояние. Замърсени са водите и на почти всички наши големи реки. Степента на замърсеност на отделните поречия е различна и зависи от броя на замърсителите, количеството и качеството на отпадъчните води (органични и неорганични, токсични и безвредни) и обема на речния отток. Във всички Басейнови дирекции най-често срещаните причини за невъзможност за постигане на добър статус са повишените концентрации на азот и фосфор, както и високите нива на еутрофикация на водите. Изхвърлянето на необработени или недостатъчно обработени битови отпадъчни води, изхвърлянето на недостатъчно обработени промишлени отпадъчни води, както и селскостопанските дейности са често срещани причини за замърсяването на повърхностните водни тела. Главни източници на замърсяването са отпадъчните промишлени води от целулозната, дрождовата, химическата, рудообогатителната, консервната, месната и текстилната промишленост, нефтопреработвателната, индустриалните предприятия (целулоза и хартия, химикали, консервиране), отпадъчни води от населените места и животновъдните ферми.

Едно от влиянията, които аквакултурите оказват върху околната среда се изразява в органично натоварване на повърхностните води чрез въвеждане на органична материя. Според българското законодателство, допустимите концентрации на общ азот във водата, отделени след производството на аквакултури, не трябва да надхвърля 10 mg.l⁻¹, а на фосфор 5 mg.l⁻¹ (Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти). С най-малък риск от негативно въздействие са аквакултурите, отглеждани по екстензивен и полуинтензивен метод в малки и средни язовири, в землени басейнови стопанства, където вследствие на прилагане на поликултурното отглеждане на риба се усвоява цялата хранителна база на водоема, а макрофитната растителност спомага за извличане на значителна част от биогенните елементи от водата, идващи от аквакултурите. От друга страна относително ниската или даже липсваща проточност на водата в басейните и язовирите ги превръща в утайтели и спомага по този начин за пречистване на водата.

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

Във връзка с контрола върху влиянието на садковата аквакултура върху екологичното състояние/потенциал на водните тела е разработена успешно и се прилага на национално ниво методика за определяне на максимално допустимото количество риба, което може да се отглежда в садки за всеки отделен язовир, базирана на спецификите на водите, вида на отглежданата риба, начина и вида на използвания фураж, водосбора, времето на престой на водата в язовира и др.. Въвеждането на производствен лимит за садковите стопанства има за основна цел запазване/постигане на добър екологичен потенциал на водните тела и устойчиво развитие на садковата аквакултура в тях.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно, като също ще бъде представена информация за екологичното и химично състояние на повърхностните води, както и за риска от наводнения, групирана по Басейнови дирекции.

2.1.3.2. Състояние на подземните води

Факторите, които определят условията за формиране, динамиката и режима на подземните води са физико-географски: релеф, климат, хидрология и хидрография и геоложки: геоложки строеж, литоложки състав на скалите и тектонски структури.

Подземните води в България имат повсеместно разпространение и играят важна роля за формирането на околната среда. По произход, физико-химични свойства и цели, за които се използват, подземните води в България се делят на три основни вида – пресни, минерални и високоминерализирани.

Съгласно ПУРБ 2016 – 2021 г. на районите за басейново управление в България са обособени 169 подземни водни тела. От тях 50 на брой са в Дунавския район, 40 – в Черноморския район, 41 – в Източнобеломорския район и 38 подземни водни тела в Западнобеломорския район.

На територията на страната се осъществява мониторинг на подземните води, чрез изградените: пунктове за контролен и оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води, пунктове за мониторинг на зони за защита на водите, както и пунктове за мониторинг на количественото състояние на подземните води – измерване на водно ниво в кладенци и на дебити на извори.

Подземните сладководни ресурси в Бургаската долина, Варненския регион, Стара Загора, област Разград показват замърсяване по отношение на съдържанието на хлориди, сулфати, нитрати, обща минерализация. Замърсяването с нитрати и сулфати е резултат от високата степен на използване на торове в земеделските земи.

Връзката на състоянието на подземните водни тела с реализацията на ПМДРА 2021-2027 г. е непряка, главно касае тези подземни водни тела, които се разполагат в първия слой до земната повърхност (слой 1), които са в пряка връзка с повърхностните води.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно, ще бъде представена информация за химичното и количествено състояние на подземните води, групирана по Басейнови дирекции.

2.1.4. Състояние на земните недра

Съвременният природногеографски облик на територията на България е плод на продължително и сложно развитие, началото на което е поставено в геоложкото минало. Основните форми на релефа са се образували при действието на нагъвателните,

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

разседните, вулканските и седиментационните процеси, особено през последния неотектонски етап от развитието на територията на страната.

В България са разпространени трите основни вида скали с различен произход и възраст – магмени (масивни), седиментни и метаморфни.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно, като ще бъде обърнато внимание на геоложките процеси и явления, засягащи повърхностни водни обекти.

2.1.5. Състояние на почвите и земеползването

Територията на България се характеризира с голямо разнообразие на почвената покривка. Съгласно класификацията на почвите на Земята от FAO у нас са установени 8 от всички 28 висши таксономични единици на почвите.

Почвите в страната са в добро екологично състояние по отношение на запасеност с биогенни елементи/органично вещество, съдържание на тежки метали и металоиди, и устойчиви органични замърсители (полиароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и хлорорганични пестициди).

В периода 2009 – 2019 г. се наблюдава трайна тенденция към увеличаване или запазване на площите, заети с обработваеми земи и намаляване на необработваемите земи. В сравнение с предходната година, обработваемите земи намаляват незначително - с 0.1%.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно.

2.1.6. Състояние на ландшафта

Класификационната система на ландшафтите в България (География на България, 1997 г.) е изготвена съгласно класифицирането на природно-териториалните комплекси в България. Ландшафтната система включва 4 класа ландшафти: равнинни, междупланински равнинно-низинни, котловинни и планински, обхващащи 13 типа, 30 подтипа и 77 групи ландшафти.

Съгласно схемата на ландшафтното райониране (География на България, 1997 г.) страната е поделена на четири области:

- Севернозонална област на Дунавската равнина;
- Старопланинска област;
- Южнобългарска планинско-котловинна област;
- Междупланинска зонална област на южнобългарските низини и ниски планини.

Чувствителните ландшафти обхващат териториите по поречията на реките, защитените зони, влажните зони и други зони от националната екологична мрежа Natura 2000. В тях всякаква намеса би могла да има необратими последици върху устойчивостта на ландшафтните комплекси.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно.

2.1.7. Състояние на биологичното разнообразие

2.1.7.1. Растителност и флора

Съгласно биогеографското райониране на Европа по ETC/BNP (European Topic Center on Biodiversity and Nature Protection), прието от Европейската комисия и влязло в

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

Директивата за местообитанията (92/43/ЕЕС), България се отнася към 3 биогеографски района: Алпийски, Континентален и Черноморски.

В състава на естествената растителност у нас са установени около 12 400 растения, като най-значително е видовото разнообразие на водораслите (около 4 000 вида). След тях по брой се нареждат семенните растения – голосеменни и покритосеменни, представени от около 3 500 вида. Следват гъби, мъхове, лишעי, папратовидни. По-големият брой от видовете в нашата флора, са спонтанно разпространени в равнините и планините на страната в повече или по-малко естествени или променени от човешката дейност местообитания. Те образуват групата на автохтонните растения, от които около 500 вида предимно многогодишни тревисти растения, храсти и дървета, са доминанти и субдоминанти във формираните растителни съобщества.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно, вкл. по отношение на водната растителност.

2.1.7.2. Животинския свят

Територията на страната включва части от 3 биогеографски района – Алпийски, Континентален и Черноморски, съгласно биогеографското райониране на Европа по ETC/BNP (European Topic Center on Biodiversity and Nature Protection), прието от Европейската комисия и влязло в Директивата за местообитанията (92/43/ЕЕС).

Необикновено голямото разнообразие на животински видове в България е с международно значение. За България са описани повече от 20 000 безгръбначни. В тази обща цифра се включват над 1 800 таксона протозои и над 2 500 паякообразни, молуски, нематоди и други ненасекомни безгръбначни. Около 85% от известните безгръбначни са насекоми, описани са почти 17 500 вида и подвида насекоми, а общият брой се оценява на 27 000. В някои разрези насекоми (напр. Ephemeroptera, Heteroptera, Orthoptera) в България се срещат повече видове, отколкото в цяла Централна Европа. Специално трябва да се отбележи необичайно разнообразната пещерна безгръбначна фауна на България.

Гръбначната фауна е проучена най-задълбочено и е известно, че включва 730 вида: 94 вида бозайници, 383 вида птици, 36 влечуги, 16 земноводни и 207 черноморски и сладководни риби. Хироптерофауната наброява 29 вида – почти всички съществуващи видове в Европа. В България разнообразието от едри бозайници, при 23 съществуващи вида, е измежду най-богатите в Европа.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно, вкл. по отношение на водната фауна.

2.1.7.3. Защитени територии

Към настоящият момент в България са обявени 1 023 защитени територии. Според Закона за защитените територии, защитените територии са 6 категории: резервати (55), национални паркове (3), природни забележителности (346), поддържани резервати (35), природни паркове (11), защитени местности (573). Защитените територии и ефективното им опазване допринасят за изпълнението на изискванията на редица международни конвенции и споразумения, по които България е страна.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно.

2.1.7.4. Защитени зони

Защитените зони са територии, предназначени за опазване или възстановяване на благоприятното състояние на включените в тях природни местообитания, както и на

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

видовете в техния естествен район на разпространение. България е на второ място в ЕС с процент от територията, която попада в екологичната мрежа Natura 2000.

По данни от Информационна система за защитени зони от Екологична мрежа Natura 2000, целеви за опазване видове/природни местообитания, са както следва:

- Безгръбначни животни – 40 вида;
- Риби – 24 вида;
- Земноводни – 6 вида;
- Влечуги – 6 вида;
- Бозайници – 24 вида;
- Растителни видове – 22 вида;
- Природни местообитания – 90 броя;
- Птици – 239 вида.

В Доклада за екологична оценка подточката ще бъде разгледана подробно.

2.1.8. Състояние на материалните активи

Материалните активи в сектор „Рибарство“ включват риболовния флот, рибарски пристанища/лодкостоянки, оборудване на риболовни кораби и риболовни съдове, стопанства за аквакултури, обекти за търговия с риба и рибни продукти и др..

В Доклада за екологична оценка подробно ще бъде разгледано състоянието на материалните активи в сектор „Рибарство“.

2.1.9. Културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство

България разполага със завидно богатство от културно-исторически паметници. 167 от регистрираните паметници на културата са със световно значение. Страната ни е включена в индикативния списък на ЮНЕСКО с 14 исторически, 7 културни и 2 природни обекта. Всепризнат факт е многообразието на българско културно-историческо наследство, което привлича стотици хиляди туристи годишно в музеите, манастирите, галериите и фестивалите на страната.

В Доклада за екологична оценка ще бъде представена кратка справка за културно-историческото наследство, вкл. архитектурното и археологическото наследство, предвид че културните ценности не са пряко свързани с ПМДРА 2021-2027 г..

2.1.10. Състояние по отношение на вредните физични фактори

Вредните физични фактори които ще бъдат разгледани в Доклада за екологична оценка, са: шум, вибрации, електромагнитни вълни.

Основните източници на шум в околната среда са:

- Транспортен шум – от автомобили, обществен и товарен транспорт, мотоциклети, мопеди, наземен и подземен градски релсов транспорт, железопътен транспорт, авиационен транспорт.
- Градски вътрешно квартален шум – паркинги, гаражи, сметосъбирателни коли, спортни площадки, училища, детски градини и ясли, магазини, товарене и разтоварване на стоки, ресторанти, дискотеки, кино, театри, клубове и други обществени заведения, автогари, жп гари, летища.

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

- Вътрешно жилищен шум – от битови прибори, звукозаписна техника, озвучителни уредби, телевизори, музикални инструменти, разговори, битови кавги и др.
- Вътрешно градски шум – техническо оборудване, вентилационни уредби, хладилно оборудване, работилници и др.
- Промислен шум – производствени предприятия.

Вибрациите са сред водещите фактори в работната среда. Поради влиянието на интензивни вибрации се дължи появата на сериозни професионални заболявания с прогресиращ характер, които трудно се поддават на лечение и водят до частична загуба на работоспособност. Засега машините, които се прилагат в добива на полезни изкопаеми и въглища, в строителството и ремонта на пътища и тунели, в жилищното строителство, в транспорта, металургията и машиностроенето не осигуряват надеждна защита на здравето по отношение на това въздействие. Освен това, наличието на вибрации винаги е съпроводено с емисии на интензивен шум, което е комбинация от фактори, предпоставка за висок професионален риск.

Електромагнитните вълни могат да бъдат нейонизиращи или йонизиращи, в зависимост от това дали при преминаването си през веществото, енергията на фотона е достатъчна, за да йонизира атомите на молекулата.

Сектор „Рибарство“ не представлява значим източник на вредни физични фактори.

По-подробно подточката ще бъде разгледана в Доклада за екологична оценка.

2.1.11. Състояние и управление на отпадъците

Отпадъците се приемат като екологичен, социален и икономически проблем, а нарастващото потребление и „консуматорското“ поведение на обществото продължават да генерират големи количества отпадъци.

Съгласно Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците, отпадъците от сектор „Рибарство“ се класифицират, както следва:

02 Отпадъци от селското стопанство, градинското растениевъдство, отглеждането на аквакултури, горското, ловното и рибното стопанство, производството и преработването на хранителни продукти

02 01 Отпадъци от селското стопанство, градинското растениевъдство, отглеждането на аквакултури, горското, ловното и рибното стопанство

02 02 Отпадъци от производство и преработване на месо, риба и други хранителни продукти от животински произход.

По данни на НСИ през 2019 г. генерираните неопасни отпадъци от икономическа дейност: Селско, горско и рибно стопанство се развияват на 853 917 t. Генерираните опасни отпадъци от същата икономическа дейност са 4 824 t.

По-подробно подточката ще бъде разгледана в Доклада за екологична оценка.

2.1.12. Здравно състояние на населението

Здравословното състояние и здравният статус на населението е основен показател за социално-икономическото развитие на страната, качеството на живота на населението и качеството на развитие на човешкия капитал. Общият здравен статус на населението се влияе от различни фактори като: пол, възраст, образование, местоживееене, условия на труд и трудова заетост, здравни традиции, здравна култура,

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

състояние на здравната система. От основно значение е и осигуряването на условия за равен достъп до здравни услуги за всички.

Рисковите фактори за населението и здравето на хората условно могат да бъдат анализирани в три групи (съгласно начина им на разглеждане в Годишните доклади на министъра за здравеопазването за състоянието на здравето на гражданите и изпълнение на Националната здравна стратегия - последният такъв доклад е одобрен м. април, 2020 г. и се отнася за 2018 г.)

- Рискови фактори, свързани със социално-икономическата среда;
- Рискови фактори, свързани с околната и трудовата среда.
- Рискови фактори, свързани с начина на живот;

В Доклада за екологична оценка ще бъде направен анализ на състоянието по отношение на рисковите фактори за човешкото здраве и населението, в т.ч. взаимовръзката им с предмета на ПМДРА 2021-2027 г. (състоянието на рибарството и аквакултурите и свързаните с тях въздействия върху здравето).

2.2. Евентуално развитие на околната среда без прилагането на ПМДРА 2021-2027 г.

Въз основа на подробната характеристика на аспектите на околната среда в т. 2.1, която ще бъде направена в доклада за ЕО, в т.2.2. ще бъде направен анализ на евентуално развитие на аспектите на околната среда, в т.ч. по отношение на човешкото здраве, без прилагането на ПМДРА 2021-2027 г. (по този начин ще бъде оценено въздействието на „нулевата алтернатива“, т.е. отказ от реализиране на ПМДРА 2021-2027 г.).

3. Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати с реализацията на ПМДРА 2021-2027 г.

Въз основа на характеристиката на аспектите на околната среда към момента (която ще бъде направена в т.2 на ДЕО), както и на предвижданията на ПМДРА 2021-2027 г., в тази точка ще бъде обърнато внимание на онези територии, които ще са най-значително засегнати от програмата. Ще бъдат подробно разгледани чувствителни територии като защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, населени места и други обекти, подлежащи на здравна защита, санитарно-охранителни зони около водоизточници, зони с риск от наводнения и др.

4. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ПМДРА 2021-2027 г. включително отнасящите се до райони с особено екологично значение, като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие

В точката ще бъдат описани съществуващите екологични проблеми в страната, установени на различно ниво, имащи отношение към ПМДРА 2021-2027 г. Ще бъде направен анализ на връзката между екологичните проблеми и предвижданията на програмата, съответно – изводи дали ПМДРА 2021-2027 г. води до подобряване на екологичната обстановка, или до влошаване и задълбочаване на съществуващи екологични проблеми и/или възникване на нови такива.

5. Цели на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към ПМДРА 2021-2027 г. и начин, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание при изготвянето на програмата

В тази точка ще бъде направен анализ на стратегиите, плановете и програмите, които поставят цели по опазване на околната среда на национално и международно (европейско) равнище, които имат отношение към ПМДРА 2021-2027 г., като въз основа на анализа, ще бъдат направени изводи за начина и степента, в които в програмата тези цели и екологични съображения са взети предвид.

6. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в т.ч. и трансгранични въздействия върху околната среда в други държави

В тази точка на доклада за ЕО ще бъде направена оценка на очакваните въздействия от реализирането на ПМДРА 2021-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве.

Оценката, в съответствие с нивото на подробност на ПМДРА 2021-2027 г., е направена на стратегическо ниво (приоритети е специфични цели) и на ниво „дейности“.

При оценката на вероятните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве ще се вземе предвид характерът за взаимодействието и синергията между различните въздействия, а именно: вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици.

По отношение на вероятността ПМДРА 2021-2027 г. да окаже значителни въздействия върху околната среда и здравето на хората на територията на други държави, дейностите, предвидени в програмата, ще се реализират на територията на страната, без да се разполагат на/без да засягат територия на други държави. Характерът и същността на предвидените дейности, на настоящия етап на екологична оценка (Задание за обхват и съдържание) не предполага възникване на значително отрицателно въздействие върху околната среда и здравето на хората на територията на страната, като такива въздействия съответно не се очакват и за територията на други държави.

Подобен анализ ще бъде направен в отделна подточка към т. 6 на Доклада за екологична оценка.

7. Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на ПМДРА 2021-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве

На база на резултатите от извършените в предходната точка анализи и оценки на предполагаемото въздействие върху околната среда и човешкото здраве в резултат на реализирането на ПМДРА 2021-2027 г., ще бъдат предложени мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на програмата върху околната среда и човешкото здраве.

Мерките ще бъдат мотивирани, в т.ч. и по отношение на очакваните резултати от прилагането им. Същите ще бъдат представени като:

- мерки за отразяване в окончателния вариант на програмата ;

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

- мерки за изпълнение при прилагане на програмата.

При предлагането на мерките ще бъдат съобразени и получените резултати от етапите на провеждане на консултации по време на изготвяне на доклада за ЕО.

8. Мотиви за избор на разгледаните алтернативи

Предоставеният от Възложителя проект на ПМДРА 2021-2027 г. не съдържа алтернативи. Предвид началния стадий на изготвяне на програмата, е възможно на по-късен етап идентифициране на други алтернативи и варианти, които също ще бъдат анализирани по отношение на тяхното въздействие върху околната среда и здравето на хората.

В точката ще бъде направено сравнение на наличните към момента на изготвянето му алтернативи, в т.ч. „нулевата алтернатива”.

9. Методи за извършване на екологичната оценка, използвана нормативна база и документи и трудности при събиране на необходимата за това информация

Основни **методически документи**, които ще бъдат ползвани са указания и методики на Европейската комисия за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Комисията и на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите:

- Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, 2002 г.;
- Ръководство на Европейската комисия за прилагането на Директива 2001/42/ЕС относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда;
- Ръководство за интегриране на изменението на климата и биоразнообразието в стратегическата екологична оценка (Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment), 2013 г., публикувано на интернет страницата на Европейската комисия;
- Ресурсно ръководство за подпомагане прилагането на Протокола за стратегическа екологична оценка, 2011 – ИКЕ-ООН.

Основни **нормативни актове**, които ще бъдат съобразени при изготвяне на доклада за ЕО са:

- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за биологичното разнообразие;
- Закон за управление на отпадъците;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за ограничаване изменението на климата;
- Закон за водите;
- Закон за защита на растенията;
- Закон за лечебните растения;
- Закон за почвите;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за защитените територии;
- Закон за опазване на земеделските земи и Правилник за прилагането му;
- Закон за културното наследство;
- Закон за защита при бедствия;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за горите;

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
- Закон за здравето;
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на плановете и програми;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;
- Други подзаконови нормативни актове в областта на биологичното разнообразие, отпадъците, въздуха, водите, почвите, шума и др.

Като **източници на информация** ще бъдат използвани:

- Статистически данни, доклади и бюлетини на МЗ, БДУВ, РИОСВ, НСИ и ИАОС;
- Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда (най-актуалният към момента на изготвяне на ДЕО), ИАОС;
- Стратегии, плановете и програми, имащи отношение към ПМДРА 2021-2027 г.;
- Стратегии, плановете и програми на национално и международно (европейско) ниво, поставящи цели по опазване на околната среда;
- Литературни източници на информация за компонентите и факторите на околната среда (климатични фактори, геология, хидрология, ландшафт, растителност, животински свят и др.).

За изготвяне на настоящото задание е използвана следната **документация**:

- Първи проект на Програма за орско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г.;
- Нормативна база за разработване на оперативните програми за програмен период 2021-2027 г.;
- Писмо с изх. № 04-00-2027/20.09.2021 г. на министъра на околната среда и водите;
- Друга документация, предоставена от Министерство на земеделието, храните и горите (кореспонденция по процедурата по ЕО, документи, свързани с проекта на ПМДРА 2021-2027 г.).

Ще бъдат разгледани и техническите недостатъци и липсата на ноу-хау при набавянето на информация.

10. Мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на ПМДРА 2021-2027 г.

Съобразно резултатите и изводите от прогнозите за въздействие върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ПМДРА 2021-2027 г., ще бъдат препоръчани мерки, въз основа на които да се извършва наблюдението и контролът на въздействието върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на програмата. Мерките ще съдържат измерими индикатори, по чиято стойност ще се определя наличието или липсата на значително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на програмата.

11. Заключение на екологичната оценка

Въз основа на резултатите от прогнозите, които ще бъдат направени в Доклада за ЕО, както и получените становища по време на процедурата по ЕО, екипът от експерти ще направи своето заключение относно предполагаемото значително въздействие на ПМДРА 2021-2027 г. върху околната среда и човешкото здраве.

Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на ПМДРА 2021-2027 г.

12. Справка за резултатите от проведените консултации в процеса на изготвяне на ПМДРА 2021-2027 г. и извършване на екологичната оценка

В точката ще бъдат описани всички получени в хода на процедурата по екологична оценка становища, както и начина им на отразяване в Доклада за екологична оценка и мотивите за това.

13. Нетехническо резюме на екологичната оценка

Като отделно приложение към Доклада за екологична оценка ще бъде изготвено нетехническо резюме, в което ще бъде представена съкратена информация по основните раздели на Доклада за екологична оценка, несъдържаща технически термини, при спазване на разпоредбата на чл.17, ал.3 от Наредбата за ЕО.

14. Приложения към доклада за екологична оценка

Освен нормативно изискващото се нетехническо резюме, което е отделно приложение, под формата на приложения към Доклада за екологична оценка ще бъдат предоставени проект на ПМДРА 2021-2027 г., Доклад за оценка за съвместимост (в случай, че такъв се изиска от Министерство на околната среда и водите), копия на становища, получени в резултат на консултациите по заданието за обхват и съдържание на доклада за ЕО и други приложения, при необходимост.